

POZ- NAJ- M Y S I Ę N A M I E- Ś C I E

UrbanLab

RAL 1018 / ZINCYELLOW AL. ZWYCIĘSTWA 96/98
PANTONE 108 GDYNIA / PPNT

SPIS TREŚCI

URBANLAB GDYNIA

WSZYSCY STOIMY W OBLICZU WYZWAŃ SPOŁECZNYCH, KLIMATYCZNYCH I GOSPODARCZYCH	STR. 3
URBANLAB GDYNIA.....	STR. 4
GRUPA STRATEGICZNA URBANLAB	STR. 6
ZESPOŁY TEMATYCZNE 2019 I 2020	STR. 7
INKUBATOR INNOWACJI	STR. 10
PROGRAM KOMPETENCJI MIEJSKICH	STR. 10
POMYSŁ NA MIASTO	STR. 12
CONSUL - PLATFORMA PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ.....	STR. 13
OTWARTE DANE.....	STR. 14
URBAN CAFE	STR. 15
URBANLAB OCZAMI PREZYDENTA GDYNI.....	STR. 18

WSZYSCY STOIMY W OBLICZU WYZWAŃ SPOŁECZNYCH, KLIMATYCZNYCH I GOSPODARCZYCH

WOJCIECH SZCZUREK, PREZYDENT GDYNI

UrbanLab to twórczy ferment – spotkanie ludzi o dużej wiedzy i doświadczeniu samorządowym w debacie z wybitnymi ekspertami. Pozwala to spojrzeć na znane nam problemy nieco inaczej, ubogacić o inną perspektywę, zwrócić uwagę na aspekty pojawiające się w trendach w Polsce, Europie i na świecie. W ten sposób możemy zweryfikować czy pomóc usprawnić procesy myślenia strategicznego w mieście. Trzeba się wsłuchiwać w różne opinie, nie zawsze jednak trzeba je podzielać. Nie chodzi o to, żebyśmy sobie wszyscy przytakiwali, lecz byśmy chcieli się lepiej wzajemnie zrozumieć, poznać własne wrażliwości i motywacje. Wierzę w to, że bardzo mocno się tymi spotkaniami zainspirujemy.

czytaj dalej na str. 18

Największym problemem w dzisiejszych czasach jest katastrofa ekologiczna. By jej zapobiec, trzeba ukształtować nową wyobraźnię. O ile Gdynia nie zbawi świata w kontekście zmiany klimatu, o tyle może wykształcić wspólnotę gotową na te zmiany. Trzeba zacząć budować myślenie wspólnotowe.

- Filip Springer
członek Grupy Strategicznej UrbanLab Gdynia

ALEKSANDRA MARKOWSKA, DYREKTOR LABORATORIUM INNOWACJI SPOŁECZNYCH

Świat nie stoi w miejscu i różnego rodzaju zmiany o charakterze społecznym, gospodarczym czy też kulturowym sprawiają, że miasta mierzą się z nowymi wyzwaniami. Musimy im sprostać, żeby zapewnić sobie wysoką jakość życia. W przypadku problemów dotyczących wszystkich mieszkańców miasta czy też określonych grup społecznych coraz częściej okazuje się, że eksperci nie mają monopolu na właściwe odpowiedzi. Bardzo potrzebny staje się wkład osób bezpośrednio związanych z sytuacją, dlatego chcemy wspólnie szukać nowych pomysłów. W tym celu stworzyliśmy platformę wymiany wiedzy i doświadczenia, jaką jest UrbanLab Gdynia, w ramach której powstają narzędzia służące podnoszeniu kompetencji i wypracowywaniu rozwiązań. Dzięki nim nie tylko jesteśmy gotowi, żeby stawić czoła wyzwaniom współczesnego świata, lecz także nasza wiedza na temat tego, jak to robić, stale wzrasta.

JAKIE WYZWANIA STOJĄ PRZED WSPÓŁCZESNYMI MIASTAMI?

- zapobieganie katastrofie ekologicznej i adaptacja do zmian klimatu,
- rozwijanie kapitału społecznego, kreowanie nowego stylu zachowań i rozumienia decyzji politycznych, budowanie potrzeby sprawczości, edukacja społeczna i obywatelska,
- problem starzenia się społeczeństwa i zmian demograficznych – budowanie miasta wielopokoleniowego,
- tworzenie otwartych, przyjaznych pieszym przestrzeni,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ekonomicznemu, integracja migrantów i migrantek,
- redefinicja pracy,
- rozwój systemu edukacji,
- godzenie rozwoju z ochroną dziedzictwa,
- wsparcie start-upów i innowacyjnego biznesu,
- rozwijanie administracji samorządowej w kierunku pracy międzysektorowej, budującej rozwiązania odpowiadające na złożone wyzwania.

URBANLAB GDYNIA

ZESPÓŁ URBANLAB GDYNIA

URBANLAB GDYNIA TO PRZESTRZEŃ

Z jednej strony otwarte forum dialogu i dyskusji o mieście, z drugiej konkretne pomieszczenia – sala konferencyjna, biuro, kuchnia.

URBANLAB TO FORMUŁA – SPOSÓB PATRZENIA NA MIASTO

To proces wspólnego wskazywania wyzwań, przed którymi stoją współczesne miasta, i pracy nad najlepszymi narzędziami, by sobie z nimi radzić. Jakość naszych działań zależy w pełni od ludzi – mieszkańców i mieszkank Gdyni oraz urzędników i urzędniczek podejmujących decyzje w ich imieniu. UrbanLab to przestrzeń do tworzenia innowacji i rozwiązań międzysektorowych. Aby nasze działania zmieniały społeczną rzeczywistość na lepsze, potrzebujemy wypełnić wspomnianą przestrzeń osobami, które o miejskich realiach wiedzą najwięcej, z różnych środowisk i sfer. Kolejnym zadaniem, które stoi przed UrbanLabem, jest stworzenie i zapewnienie optymalnych warunków dla społecznego dialogu oraz rozwoju kapitału społecznego. Dotyczy to nie tylko trzonu kompetencyjnego obliczonego na edukację obywatelską, rozwoju umiejętności empatycznego patrzenia z różnych perspektyw społecznych, zwiększania świadomości uwarunkowań działania i rozwoju miasta. Chodzi też o fundament, przestrzeń mentalną i fizyczną do współpracy, zderzania poglądów i punktów widzenia, czyli dogodne i wygodne miejsce spotkań, gdzie można usiąść, wypić dobrą kawę i poznać się. Na mieście.

URBANLAB GDYNIA

URBANLAB TO EKSPERYMENT – PRZEDSIĘWZIĘCIE O PILOTAŻOWYM W POLSCE CHARAKTERZE

UrbanLab Gdynia to trzyletni eksperyment wdrożeniowy realizowany ze środków i przy zaangażowaniu Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz przy wsparciu Instytutu Rozwoju Miast i Regionów. Obejmuje przetestowanie koncepcji urban labu dostosowanej do polskich warunków oraz wsparcie jej pilotażowego wdrożenia w dwóch polskich miastach.

To identyfikowanie potrzeb i problemów, a następnie poszukiwanie innowacyjnych sposobów ich rozwiązywania w otwartej formule dialogu i współpracy z mieszkańcami. UrbanLab Gdynia to także poligon doświadczalny i okazja do namysłu nad tym, jak taka formuła się sprawdza i w jakim kształcie może być adaptowana w polskich miastach.

Większość mieszkańców i mieszkank może nie mieć wiedzy na temat tego, jak funkcjonuje miasto. Wynika to częściowo z braku zainteresowania, a częściowo z braku wiary w realny wpływ na to, co się dzieje. My chcemy to zmienić i pokazać, że wspólnie możemy zmieniać lokalną rzeczywistość i mieć wpływ na naszą przyszłość.

– dr hab. Mariusz Sokołowicz
członek Grupy Strategicznej UrbanLab Gdynia

MICHAŁ GUĆ, WICEPREZYDENT GDYNI DS. INNOWACJI

Działanie może być skuteczne i efektywne tylko wtedy, gdy jest dostosowane do uwarunkowań lokalnych. To absolutnie nie zadziała, jeśli jakieś miasto weźmie sobie nasz projekt, skreśli nazwę „Gdynia” i wpisze swoją. Inne miasta mogą się inspirować, ale musi to być uszyte na miarę tego konkretnego miasta. Formuła urban labu jako przestrzeni i filozofii funkcjonowania miasta, gdzie o dotyczących go sprawach się dyskutuje i wypracowuje pomysły, jest powszechna i do zastosowania wszędzie. Istnieją zresztą urban laby na świecie, ale Gdynia i Rzeszów są pierwsze w Polsce.

DR BARTOSZ PIZIAK, PRZEDSTAWICIEL INSTYTUTU ROZWOJU MIAST I REGIONÓW

Narodziny pomysłu na urban laby w Polsce, a następnie wypracowanie w IRMiR koncepcji, według której są one pilotażowo wdrażane w Gdyni i w Rzeszowie, miały miejsce po zidentyfikowaniu braku tego typu instrumentów w naszym kraju.. Chcielibyśmy, aby dzięki ich wdrożeniu wzrosła rola mieszkańców, którzy poprzez zaangażowanie w realizowane projekty czy organizowane wydarzenia mogą współdecydować i aktywnie uczestniczyć w zrównoważonym rozwoju swojego miasta. Narzędzie, jakim jest urban lab, ma służyć rozwiązywaniu zidentyfikowanych problemów miejskich i indukowaniu rozwoju lokalnego dzięki połączeniu komplementarnych potencjałów sektora publicznego (urząd miasta), społecznego (mieszkańcy, NGO), prywatnego (biznes) i nauki (uczelnie wyższe, instytucje naukowe i edukacyjne). Mamy nadzieję, że inne miasta wykorzystają doświadczenia Gdyni i Rzeszowa i że powstaną kolejne urban laby, które stworzą sieć współpracy, za pomocą której będą wypracowywane innowacyjne rozwiązania poprawiające jakość życia mieszkańców.

URBANLAB 2 0 1 9 W LICZBACH		365 dni działalności
1000 godzin szkoleń i warsztatów	150 spotkań tematycznych	39 wydarzeń 2000 uczestników
7 spotkań grup eksperckich	12 szkoleń dla administracji	5 wizyt studyjnych

GRUPA STRATEGICZNA URBANLAB

Grupa Strategiczna to zespół wyznaczający kierunki rozwoju UrbanLabu Gdynia. W jej skład wchodzi ogólnopolscy eksperci i ekspertki w temacie zarządzania miastem i rozwiązań dla miast, w tym Prezydent Gdyni i Kolegium Prezydenta Miasta Gdyni. Grupa powołana jest na trzy lata. To od niej zależy, czym będzie zajmował się UrbanLab w danym roku oraz w jaki sposób będzie ewoluował w poszukiwaniu nowych, bardziej efektywnych metod znajdowania rozwiązań.

SPOTKANIE GRUPY STRATEGICZNEJ, URBANLAB GDYNIA

NA ZAPROSZENIE PREZYDENTA GDYNI DO GRUPY STRATEGICZNEJ DOŁĄCZYLI:

- **Wojciech Kłosowski** – niezależny ekspert samorządowy, specjalista w zakresie zagadnień rozwoju lokalnego oraz planowania i zarządzania strategicznego;
- **dr hab. Kacper Pobłocki** – antropolog i społecznik, adiunkt w Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych (EUROREG) Uniwersytetu Warszawskiego;
- **dr hab. Mariusz Sokołowicz** – prodziekan Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego;
- **Filip Springer** – publicysta i autor książek związanych z tematyką miejską;
- **prof. Michał Stangel** – architekt, urbanista, adiunkt w Katedrze Urbanistyki i Planowania Przestrzennego na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej;
- **Aleksandra Zemke** – absolwentka Rozwiązywania Konfliktów na Uniwersytecie w Amsterdamie oraz Instytutu Stosowanych Nauk Społecznych na Uniwersytecie Warszawskim. Założycielka hiszpańskiej organizacji Smilemundo.

ZESPOŁY TEMATYCZNE 2019 | 2020

CZYM ZAJMUJE SIĘ ZESPÓŁ TEMATYCZNY?

Zespół tematyczny to powoływana co roku grupa lokalnych ekspertów i ekspertek w określonej dziedzinie, której zadaniem jest diagnoza wyzwań w danym obszarze tematycznym i wspólne wskazanie pomysłów radzenia sobie z nimi. To forma przestrzeni dla dialogu i dyskusji o mieście w zakresie konkretnie zdefiniowanego wyzwania. W ramach prac zespołu tematycznego określany jest także zakres modułu tematycznego Programu Kompetencji Miejskich oraz zlecane są badania i konsultacje ważnych dla obszaru problemowego tematów. Tutaj też powstają pomysły na innowacje, których testowanie zapewnia UrbanLab.

Aby zespół tematyczny faktycznie stanowił przestrzeń do rozmowy o innowacjach, a pomysły powstające w trakcie prac były uniwersalne i spełniały wymagania swoich interesariuszy, członkowie i członkinie zespołu dobierani są tak, by reprezentowali jak największą liczbę grup zainteresowanych zarówno samym rozwiązaniem, jak i kolejnymi etapami jego tworzenia.

CZŁONKOWIE ZESPOŁU TEMATYCZNEGO DS. ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO I PARTYCYPACJI W 2019 ROKU

Przedstawicielki i przedstawiciele organizacji pozarządowych:

- **Małgorzata Bujak** – organizatorka wydarzeń, m.in. Festiwalu i Biennale Sztuki, projektu Map Sentymentalnych czy projektu Szyldy. Odpowiedzialna również za koordynację wolontariuszy i prowadzenie social mediów. Związana z organizacją Traffic Design;
- **Klaudia Jarecka-Świeca** – pedagożka, testerka i artystka. Realizuje głównie projekty związane z partycypacją społeczną w dzielnicach w trakcie rewitalizacji, a także angażujące mieszkańców w powstawanie dzieł. Związana z organizacją Miejsce Tworzenia;
- **Marek Radyko** – trener III sektora, znawca konkursów grantowych. Organizator i pomysłodawca projektów dla dużych grup odbiorców, w tym także wydarzeń związanych z psychologią, promowaniem sportu czy edukacją obywatelską. Na co dzień zajmuje się edukacją – jest dyrektorem jednej z wiodących niepublicznych szkół w województwie pomorskim. Wiceprezes stowarzyszenia In Gremio prowadzącego m.in. Gdyńskie Centrum Organizacji Pozarządowych;
- **Martyna Regent** – inicjatorka i koordynatorka Maratonów Pisania Uwag do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zainteresowana rozwojem przestrzennym miasta i aktywnością obywatelską w tym obszarze. Na co dzień związana z organizacją Miasto Wspólne;
- **Magdalena Warmowska** – członkini zarządu Stowarzyszenia Społecznej Edukacji Non Stop, z wieloletnim doświadczeniem w zakresie prowadzenia placówki wsparcia dziennego SPOT Światłowcy. Obecnie pracowniczka Działu Diagnoz i Partycypacji Laboratorium Innowacji Społecznych.

Przedstawiciele rad dzielnic:

- **Paweł Musiał** – posiada ośmioletnie doświadczenie jako radny dzielnicy Leszczynki, od dwóch kadencji pełni funkcję wiceprzewodniczącego. Pomysłodawca projektów włączających mieszkańców w aktywność lokalną oraz inicjatyw w ramach budżetu obywatelskiego. Współtwórca idei Forum Gdyńskich Rad Dzielnic oraz portalu informacyjnego dla młodzieży esencjagdynia.pl;
- **Piotr Szpajer** – obecnie przewodniczący Zarządu Dzielnicy Wielki Kack, podczas kadencji 2015–2019 członek Komisji Inwestycyjnej, Informacyjnej, Sportu i Turystyki, zaangażowany w działalność Forum Gdyńskich Rad Dzielnic i rozwijanie budżetu obywatelskiego w Gdyni.

ZESPOŁY TEMATYCZNE URBANLAB GDYNIA 2019 I 2020

Przedstawiciele i przedstawicielki Urzędu Miasta Gdyni:

- **Salwiusz Marchel** – kierujący Samodzielnym Referatem ds. Organizacji Pozarządowych odpowiadającym za koordynację, ewaluację i rozwój współpracy gminy z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego oraz za koordynację udzielania pomocy prawnej;
- **Tomasz Kamiński** – kierownik Biura ds. Dzielnic, komórki Urzędu Miasta Gdyni zajmującej się wsparciem jednostek pomocniczych samorządu. W swojej pracy działa na styku rad dzielnic i urzędów, aktywnie włączając się w obszary, w których decydują mieszkańcy;
- **Ewa Stokłuska** – w czasie prac zespołu kierująca Działem Diagnoz i Partycypacji w Laboratorium Innowacji Społecznych. Obecnie zastępca dyrektora w Centrum Komunikacji Społecznej m.st. Warszawy. Specjalizuje się m.in. w zagadnieniach związanych z partycypacją obywatelską, konsultacjami społecznymi i rozwijaniem standardów budżetów obywatelskich.
- **Aleksandra Markowska** (dołączyła do zespołu w ostatnim miesiącu prac) – dyrektor Laboratorium Innowacji Społecznych. Specjalizuje się m.in. w zagadnieniach związanych z wykluczeniem społecznym, kreowaniem i wdrażaniem innowacyjnych społecznie rozwiązań.

Radni Miasta Gdyni:

- **Jakub Ubych** – pełnomocnik Prezydenta Gdyni ds. dzielnic, radny miasta wywodzący się z III sektora i silnie z nim związany. Koordynator projektów grantowych, w tym z dofinansowaniem ze środków europejskich. Przez lata przewodniczący Rady Dzielnic Chwarzno-Wiczlino. Z wykształcenia informatyk, pasjonat nowych technologii;
- **Anna Myszka** – zaangażowana w prace na rzecz placówek edukacyjnych, co przełożyło się na współtworzenie Gdyńskiego Forum Rad Rodziców. Pasjonatka budżetu obywatelskiego, z sukcesem wprowadzająca wraz ze społecznością szkolną projekty zmieniające przyszkolne obiekty sportowe. Popularyzatorka inicjatyw oddolnych zmieniających najbliższe otoczenie;
- **Marika Domozych** – przewodnicząca Komisji Planowania Przestrzennego i Strategii Rady Miasta. Swoją przygodę z samorządem rozpoczęła w 2012 roku po uzyskaniu mandatu radnej Młodzieżowej Rady Miasta pierwszej kadencji, a po roku została wybrana na przewodniczącą. Przygotowywała wydarzenia dla uczniów szkół, dzięki czemu nauczyła się organizacji pracy i zarządzania grupą oraz projektem.

SPOTKANIE ZESPOŁU TEMATYCZNEGO 2019, URBANLAB GDYNIA

ZESPOŁY TEMATYCZNE URBANLAB GDYNIA 2019 I 2020

W roku 2020 prace rozpoczął zespół tematyczny ds. adaptacji do zmian klimatu składający się z interdyscyplinarnego grona urzędników wnoszącego wiedzę i doświadczenie z różnych specjalizacji.

Zespół pracuje w składzie:

- **Michał Guć** – wiceprezydent Gdyni, odpowiadający m.in. za ochronę środowiska, gospodarkę odpadami, pozyskiwanie funduszy europejskich, administrację architektoniczno-budowlaną, innowacje społeczne. Od ponad 20 lat aktywnie zaangażowany w kształtowanie rozwoju Gdyni;
- **Bartosz Frankowski** – naczelnik Wydziału Środowiska UM Gdynia. Jako pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. adaptacji miasta Gdyni do zmian klimatu koordynuje działania komórek miasta w tym zakresie;
- **Krzysztof Martusewicz** – główny specjalista w Referacie Adaptacji do Zmian Klimatu Wydziału Środowiska UM Gdyni. Specjalizuje się w obszarze hydrologii, zmian klimatu i gospodarki odpadami, wykorzystuje do pracy oprogramowanie GIS;
- **Arkadiusz Trzeciak** – naczelnik Wydziału Inwestycji UM Gdynia. Koordynuje prowadzenie spraw dotyczących inwestycji miasta oraz inwestycji wspólnych z różnymi środowiskami lokalnymi;
- **Beata Brzostowska** – naczelnik Wydziału Budynków Urzędu Miasta Gdyni, odpowiadającego za sprawy związane z remontami komunalnych budynków i lokali użytkowych oraz przygotowaniem i realizacją inwestycji komunalnych;
- **Tadeusz Schenk** – naczelnik Wydziału Ogrodnika Miasta UM Gdynia. Koordynuje kreowanie wizerunku przestrzeni miejskiej w zakresie zieleni, nadzoruje estetykę terenów i obiektów w mieście. Doświadczony leśnik;
- **Iwona Pianka** – p.o. naczelnika Wydziału Administracyjnego. Odpowiada za utrzymanie stanu technicznego i estetycznego budynków UM, kompleksową obsługę komórek organizacyjnych, nadzór nad pracami remontowo-modernizacyjnymi w budynkach i lokalach podległych UM;
- **Hanna Górecka-Banasik** – kieruje Samodzielnym Referatem ds. Energetyki, odpowiadającym za politykę energetyczną, poprawę efektywności energetycznej, monitoring zużycia energii, doradztwo energetyczne, dotacje ekologiczne na instalację odnawialnych źródeł energii;
- **Alicja Pawłowska** – kierownik Samodzielnego Referatu Projektów Unijnych i Zarządzania Mobilnością UM Gdyni. Specjalizuje się w zakresie równoważenia rozwoju transportu miejskiego;
- **Hubert Kołodziejcki** – dyrektor Zarządu Komunikacji Miejskiej w Gdyni. Doktor nauk ekonomicznych. Specjalizuje się w zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem transportu ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji miejskiej;
- **Iwona Markešić** – dyrektor Biura Planowania Przestrzennego Miasta Gdyni, architekt i urbanista. Odpowiada za organizowanie pracy biura oraz nadzór nad całością jego zadań, w tym m.in. nad wykonywaniem prac studialnych i projektowych w zakresie planowania przestrzennego miasta Gdyni;
- **Andrzej Ryński** – zastępca dyrektora ds. infrastruktury w Zarządzie Dróg i Zieleni w Gdyni. Nadzoruje utrzymanie obiektów, infrastruktury dotyczącej retencji i odprowadzania wód opadowych. Koordynuje projekt KLIMATyczne Centrum, związany m.in. z powiększeniem obszarów zwiększających retencję;
- **Joanna Krukowska** – specjalistka w Laboratorium Innowacji Społecznych, socjolożka, badaczka społeczna. Specjalizuje się w obszarach partycypacji obywatelskiej, zmiany klimatu, społecznych kontekstów jedzenia. Podejmuje tematy ogrodów społecznościowych, food-sharingu i meal-sharingu.

RAFAŁ KLAJNERT, SEKRETARZ MIASTA

Cała formuła UrbanLabu jest formułą myślenia strategicznego. Nie przekłada się wprost na jakieś dokumenty w postaci strategii przedmiotowej czy strategii całego miasta, ale prowokuje i inspiruje do myślenia. Do patrzenia nie tylko na to, co wydarzy się za tydzień, za rok, lecz także za dziesięć, dwadzieścia lat. Jeżeli wybraliśmy w naszym Laboratorium Innowacji Społecznych jako temat adaptację do zmian klimatu, to uzmysławia to, że coś, co jest dzisiaj przedmiotem debaty ogólnoswiatowej, jest naprawdę istotne. Chcemy, żeby ogół mieszkańców zwrócił na to uwagę i zrozumiał, że powinien o to dbać każdy pojedynczy człowiek, ale także wspólnoty, samorząd, korporacje czy państwo. Bez takiej solidarności trudno będzie zbudować taki efekt, o który wszystkim chodzi.

SPOTKANIE ZESPOŁU TEMATYCZNEGO
2020, URBANLAB GDYNIA

INKUBATOR INNOWACJI

W RAMACH INKUBATORA INNOWACJI REALIZOWANE
SĄ DWA PROJEKTY – PROGRAM KOMPETENCJI
MIEJSKICH I POMYSŁ NA MIASTO

PROGRAM KOMPETENCJI MIEJSKICH

Program Kompetencji Miejskich został stworzony z myślą o wdrażaniu efektywnych i trwałych rozwiązań odpowiadających na wyzwania stojące przed Gdynią. Celem programu jest wsparcie osób chcących zostać liderami społecznych innowacji. W ramach projektu uczestnicy biorą udział w spotkaniach warsztatowych dotyczących m.in. wiedzy o rozwoju miasta czy narzędzi partycypacji, poszukują odpowiedzi na pytania o własną drogę innowatora i lidera lokalnego oraz uczestniczą w konsultacjach przy opracowywaniu projektów miejskich. Mogą też korzystać z zasobów (przestrzeni do pracy). Program adresowany jest do wszystkich osób aktywnie interesujących się funkcjonowaniem i rozwojem miasta oraz lokalnej społeczności – zarówno mieszanek i mieszkańców Gdyni, jak i osób spoza tej miejscowości. Podczas trwającego trzy miesiące kursu jego uczestnicy poszerzają wiedzę o sobie, własnych zasobach i umiejętnościach, o funkcjonowaniu miasta oraz tę dotyczącą współczesnych metod kreowania i wdrażania innowacji oraz zarządzania nimi. Wnoszą również wkład w dalszy rozwój programu.

Pierwszą edycję Programu Kompetencji Miejskich ukończyło 11 osób, które zostały do niego wybrane w otwartym naborze. Ta niezwykle twórcza i międzypokoleniowa grupa składała się z reprezentacji środowiska seniorów, studentów, wykładowców, podróżników, aktywistów, ekologów praktyków, osób działających w Młodzieżowej Radzie Miasta czy radach dzielnic. Łączy ich pragnienie tworzenia miasta przyjaznego, rozwijającego się w oparciu o potencjał przestrzeni i mieszkańców.

WARSZTAT PROGRAMU KOMPETENCJI MIEJSKICH, URBANLAB GDYNIA

ABSOLWENCI I EDYCJI PROGRAMU KOMPETENCJI MIEJSKICH

 KATARZYNA BANAŚ		 MONIKA CHOJNACKA
	 ELŻBIETA JUŚKIEWICZ	
 PAWEŁ MUSIAŁ	 MARTA OTRĘBSKA	 KAMIL SARAPUK
 NATALIA SKACZKOWSKA		 MARTA SKOREK
	 JUSTYNA SUDAKOWSKA	
 MICHAŁ SULEWSKI		 BARBARA WYKA

KATARZYNA GRUSZECKA- -SPYCHAŁA, WICEPREZYDENT GDYNI DS. GOSPODARKI

Przedsiębiorca może nie tylko skorzystać z UrbanLabu, lecz także coś mu dać. Zakładam, że jeśli osoba coś do niego włoży, to również wyjmie. To rodzaj bezpiecznego start-upu, takiego, w którym możemy wymyślać pomysły, a później je testować. Jeśli okazuje się, że testy wypadają niepomyślnie, to nie doprowadzamy do katastrofy, ale wyciągamy wnioski na przyszłość. W związku z tym uważam, że ta przestrzeń rozmowy, dialogu, diagnozy, a później projektowania rozwiązań daje nam niesamowity kapitał społeczny, a także sprawia, że przedsiębiorcy chcą się angażować i zmieniać nasze miasto na lepsze.

TEMATEM
PRZEWODNIM
II EDYCJI PROGRA-
MU BĘDZIE ADAP-
TACJA DO ZMIAN
KLIMATU.

POMYSŁ NA MIASTO

Pomysł na Miasto to nowe narzędzie partycypacyjne w Gdyni. Jego celem jest zbieranie pomysłów mieszkank i mieszkańców na społeczne innowacje, tworzenie na ich podstawie realnych procesów obywatelskiej zmiany, wsparcie ich wdrażania oraz dalsze ich upowszechnianie. Koncepcja Pomysłu na Miasto zakłada czynny udział pomysłodawcy w procesie realizacji. Projekt innowacji jest przygotowywany przez miasto, co pozwala na sprawdzenie go pod kątem możliwości wdrożeniowych, finansowych i administracyjnych. Realizacja projektu odbywa się natomiast przy wykorzystaniu środków, zasobów oraz doświadczenia i społecznego kapitału również pomysłodawcy lub grupy przez niego reprezentowanej. W odróżnieniu od budżetu obywatelskiego, w którym pomysły przechodzą przez otwarte społeczne głosowanie, Pomysły na Miasto będą oceniane przez komisję ekspercką pod kątem ich dostępności, innowacyjności, charakteru partycypacyjnego, zasięgu itp.

POMYSŁY TO NIE WSZYSTKO, CZYLI O DOFINANSOWANIU URBANLABU

Łączna kwota przeznaczona na testowanie pomysłów w ramach działań jednej edycji UrbanLabu to 90 tys. zł. Liczba innowacji, które zostaną przetestowane, zależy od ich kosztów. Minimum to trzy, może być ich jednak więcej, o ile zmieszczą się we wspomnianej kwocie. Pomysły nietestowane w ramach UrbanLabu trafią do specjalnego katalogu, który powstanie na bazie Pomysłu na Miasto i będzie dostępny w skali ogólnopolskiej. Miasta, które będą chciały skorzystać z tych projektów innowacji, będą mogły zrobić to nieodpłatnie, o ile zadeklarują gotowość do przygotowania raportu i ewaluacji z procesu wdrażania.

WYKŁAD „CO NAM PRZYNIESIE ZMIANA KLIMATU”, URBANLAB GDYNIA

CONSUL

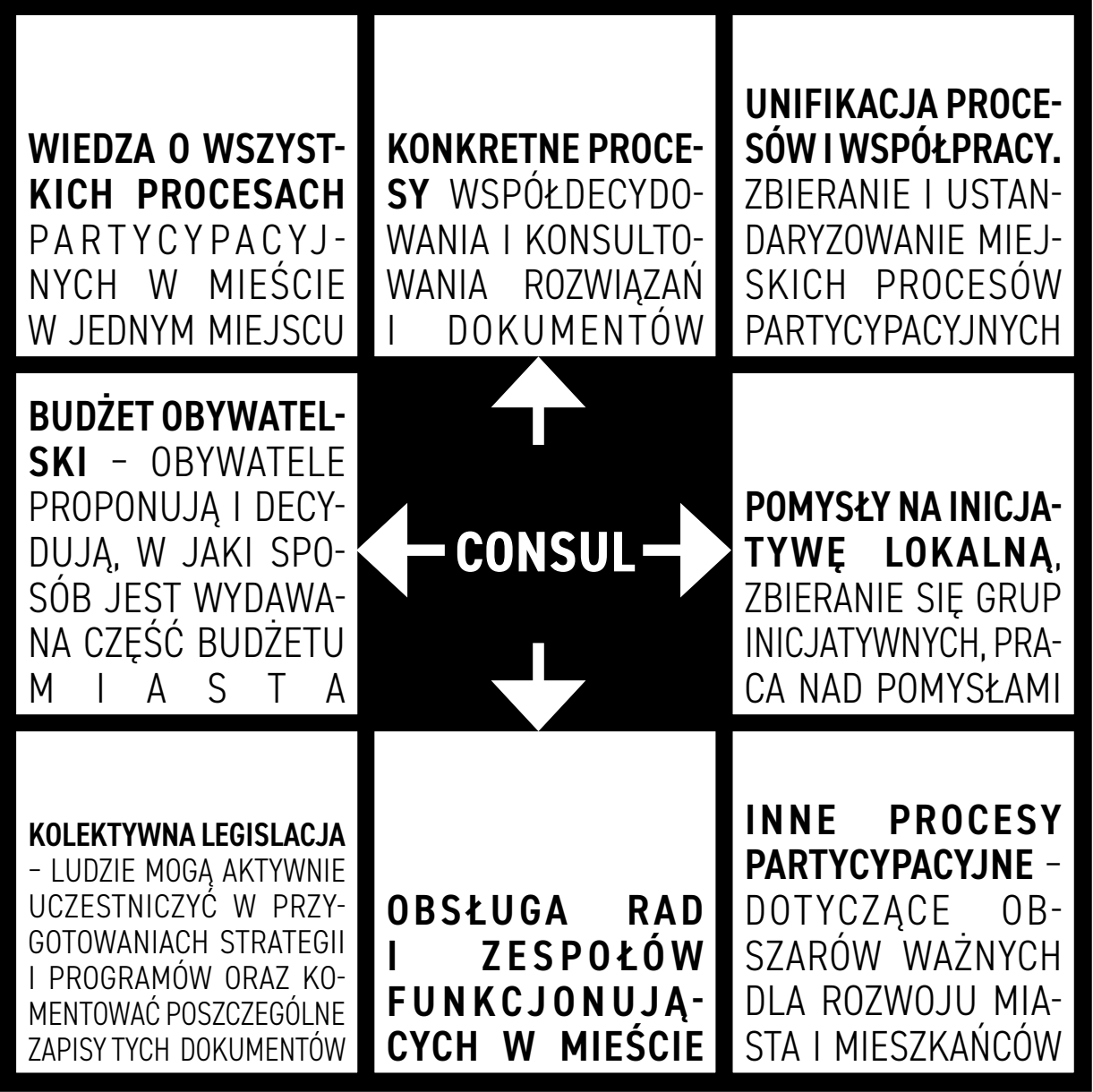
PLATFORMA PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ

Założeniem każdego działania związanego z partycypacją społeczną jest jego szeroki zasięg. W związku z tym w ramach UrbanLabu powstaje platforma internetowa, której celem jest włączenie w prace nad poprawą jakości życia w mieście wszystkich mieszkańców i mieszkank Gdyni oraz popularyzowanie efektów tych prac wśród innych miast Polski. Platforma online budowana jest w oparciu o dobre praktyki pochodzące z Hiszpanii – madrycki Consul i barceloński Decidim. Obie platformy działają w oparciu o licencję otwartą – istnieje możliwość ich dostosowania do warunków i potrzeb gdynianek i gdynian.

**MAREK ŁUCYK,
WICEPREZYDENT GDYNI
DS. ROZWOJU**

UrbanLab Gdynia przeplata się z innymi projektami. KLIMATyczne Centrum zostało stworzone w tym samym momencie, w którym zaczęliśmy rozmawiać o UrbanLabie. Zmieni się przestrzeń miejska, spowolni ruch samochodów, będzie klimatycznie – jak to mówi Krystyna Czubówna w naszym spocie. My już pracujemy nad tym, aby wprowadzić Centrum do każdej dzielnicy – efektem jest na przykład nasz program Tempo 30 przy każdej szkole podstawowej i przedszkolu. Mamy też inne projekty, jak budowa 9 parków kieszonkowych w ramach budżetu obywatelskiego, a także kolejne 4 projekty przygotowane na ten rok i jeszcze 4 na przyszły. My nie tylko mówimy, jak pięknie powinno wyglądać miasto, ale faktycznie to realizujemy – dla nas i dla kolejnych pokoleń gdynian. Jest w tym ogromny udział mieszkańców, tak zwana partycypacja, którą zajmuje się właśnie UrbanLab.

Platformę stosowaną w Madrycie można zobaczyć tutaj: <https://decide.madrid.es/>

OTWARTE DANE

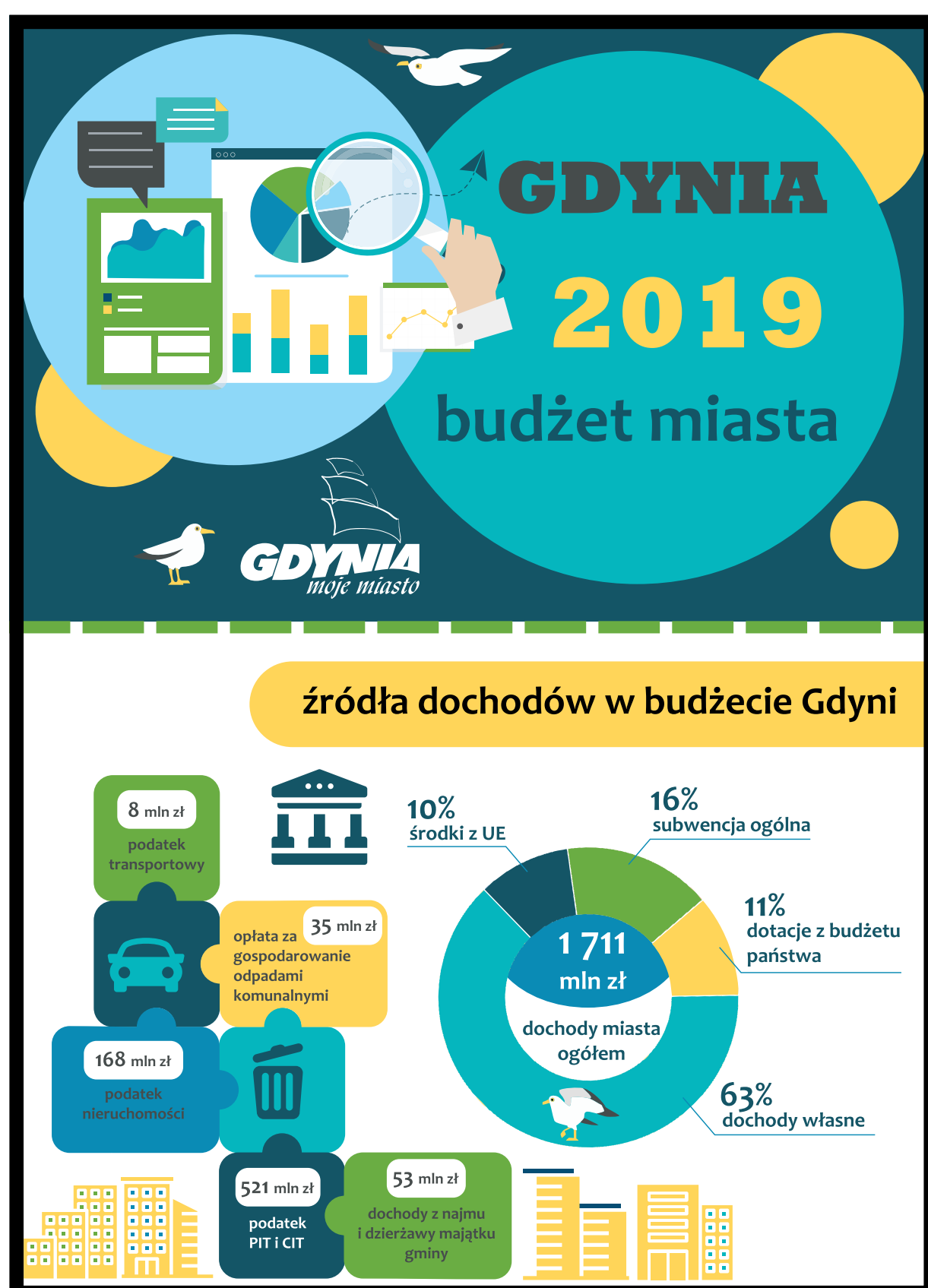
Gdynia, podążając wzorem europejskich standardów, otworzyła zasoby z danymi publicznymi. Dołączyła tym samym do niewielkiego grona polskich miast publikujących zbiory danych miejskich.

Otwarte dane to forma udostępnienia danych publicznych w sposób przejrzysty, przydatny i zgodny ze standardami oraz przepisami prawa.

BARTOSZ BARTOSZEWICZ, WICEPREZYDENT GDYNI DS. JAKOŚCI ŻYCIA

Największa siła otwartych danych to otwartość na włączanie mieszkańców we współdecydowanie o mieście na podstawie twardych i rzetelnych informacji. Udostępniamy jednak nie tylko to, co sami uważamy za najważniejsze, ale pytamy także mieszkańców, jakie dane udostępniać i otwierać, o czym zapomnieliśmy. Odpowiadając na ich potrzeby, dodaliśmy chociażby dane dotyczące bezpieczeństwa. Przyszłość otwartych danych zależy od mieszkańców, od ich potrzeb i trendów.

Otwarte dane są prezentowane w przystępny sposób i pozwalają mieszkańcom łatwo sprawdzić różnego rodzaju informacje dotyczące miasta. Dzięki nim mogą też działać różne aplikacje mobilne służące mieszkańcom. W Londynie po udostępnieniu danych wzrosła liczba takich aplikacji. Gdynia chce, żeby dostępnych było jak najwięcej danych.

Stronę z udostępnianymi danymi można znaleźć tutaj:

<http://www.otwartedane.gdynia.pl/>

URBAN CAFE

SPOTKANIE Z BEATĄ CHOMĄTOWSKĄ „BLOK BLOKOWI NIERÓWNY”,
URBANLAB GDYNIA

URBAN CAFE TO NIE KAWIARNIA

To miejsce spotkań. Miejsce, gdzie wiedza specjalistów łączy się z zaangażowaniem uczestników, motywacja ściga się z inspiracją, a praktyczne rozwiązania i niebanalne pomysły stają się rzeczywistością.

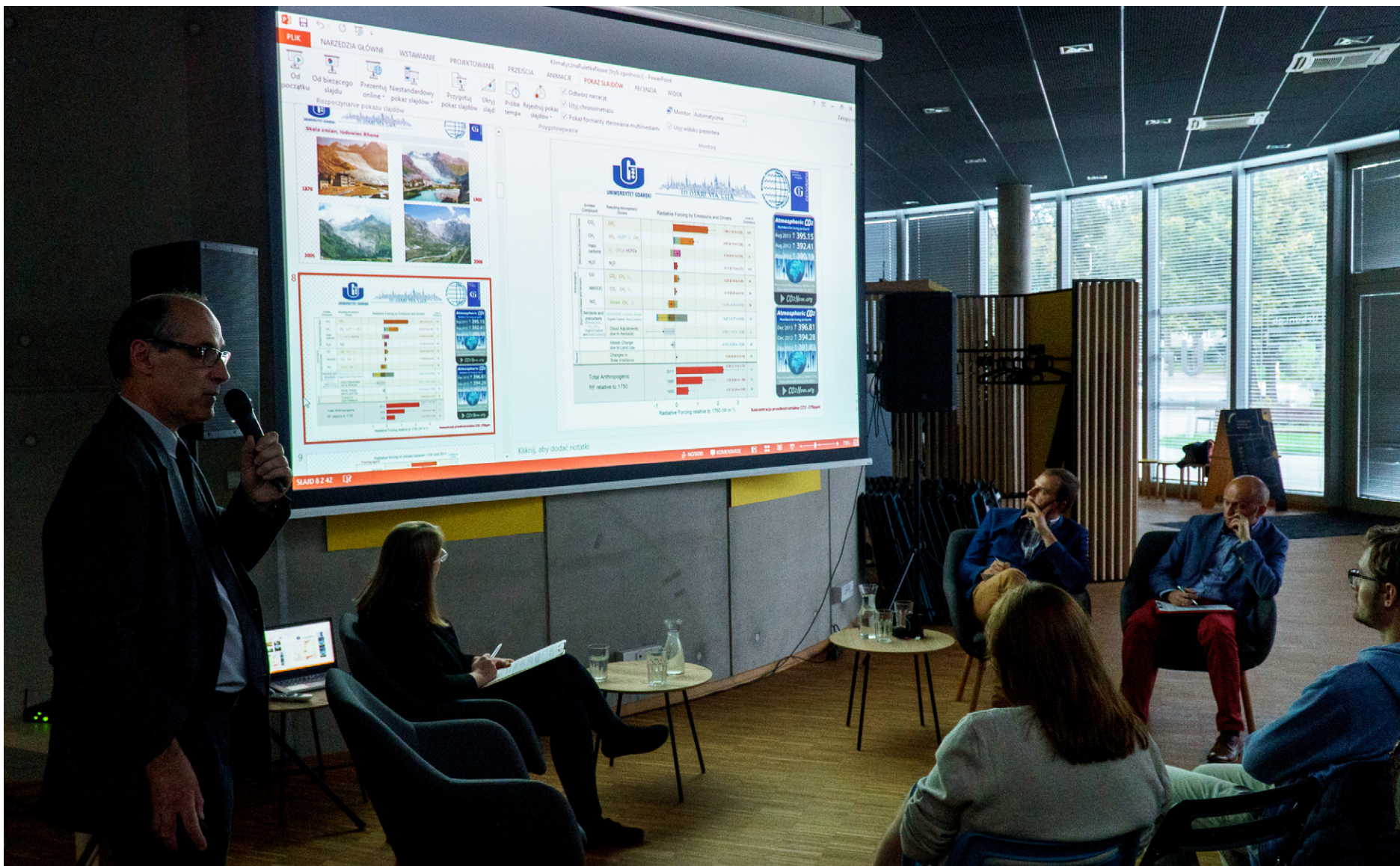
39 WYDARZEŃ W 2019 R.	11 WYKŁADÓW	9 POKAZÓW FILMOWYCH
9 SPOTKAŃ	7 WARSZTATÓW	3 DEBATY
2000 UCZESTNIKÓW WYDARZEŃ	25 GODZIN SPOTKAŃ EKSPERTÓW MIEJSKICH	50 GODZIN SZKOLEŃ DLA URZĘDNIKÓW I RADNYCH

URBAN CAFE

DOTYCHCZAS W SPOTKANIACH WZIĘLI UDZIAŁ M.IN.:

ARTUR JERZY FILIP, SPECJALIS- TA W DZIEDZINIE PROJEKTOWANIA URBANISTYCZ- NEGO I PLANO- WANIA MIAST	KATARZYNA STANISZEWSKA I CYPRIAN OŻÓG- -ORZEGOWSKI Z HALO KULTURA	MAŁGORZA- TA ZAMORSKA Z FUNDACJI GENERACJA	MICHAŁ JAŚ- K I E W I C Z, PSYCHOLOG ŚRO- DOWISKOWY
	AGATA TWAR- DOCH, ARCHI- T E K T K A I URBANISTKA	JACEK DEBIS Z AGENCJI ROZ- WOJU GDYNI, REPRE- ZENTUJĄCY FESTI- WAL WEEKEND AR- CHITEKTURY	JAKUB FURKAL, P E Ł N O M O C - NIK GDYNI DS. K O M U N I K A - CJI ROWEROWEJ
	BEATA CHO- MĄTOWSKA, PISARKA, DZIEN- NIKARKA I DZIA- ŁACZKA SPOŁECZNA	OLGA DRENDA, AUTORKA KSIĄŻEK, DZIENNIKARKA, TŁU- MACZKA, ANTROPO- ŁOŻKA WIZUALNA	IZABELA RUT- KOWSKA, PROJEK- TANTKA, EDUKA- TORKA I ANIMA- TORKA KULTURY
MICHAŁ KIT- K O W S K I, EXTINCTION RE- BELLION, SPE- CJALISTA DS. OZE	WIESŁAW ŁUKA- SZEWSKI, PSYCHO- LOG SPOŁECZNY	NATASZA KOSAKOW- SKA-BEREZECKA, PSY- CHOŁOŻKA, BADACZKA POSTRZEGANIA KOBIET I MĘŻCZYZN W RÓŻNYCH ROLACH SPOŁECZNYCH	DAGNY KURD- WANOWSKA, DZIENNIKARKA
ANNA SIERPIŃ- SKA, POPULARY- ZATORKA NAUKI ZAJMUJĄCA SIĘ ZMIANAMI KLIMATU	PATRYK HARDZIEJ, DZIAŁAJĄCY MIĘDZY- NARODOWO MULTIDYSCYPLINARNY ILUSTRA- TOR, PROJEKTANT GRAFIK ORAZ RESEARCHER		EWA BIŃCZYK, FILOZOFKA I SOCJO- ŁOŻKA ZAJMUJĄCA SIĘ WSPÓŁCZESNĄ FILO- ZOFIĄ NAUKI, W TYM POJĘCIA ANTROPOCENU
MAREK WYSOC- KI, DYREKTOR CENTRUM PRO- JEKTOWANIA UNI- WERSALNEGO WYDZIAŁU ARCHI- TEKTURY POLITECH- NIKI GDAŃSKIEJ, EKSPERT DS. DO- STĘPNOŚCI W GDYNI	MICHAŁ PA- R Z U C H O W - SKI, KIEROWNIK CENTRUM BADAŃ NAD POZNANIEM I ZACHOWANIEM, WYDZIAŁ PSYCHOŁO- GII SWPS W SOPOCIE	ROBERT GLIMKA, G D Y Ń S K I P S Z C Z E L A R Z	BARTOSZ FRAN- KOWSKI, PEŁ- NOMOCNIK PREZY- DENTA MIASTA DS. ADAPTACJI GDYNI DO ZMIAN KLIMATU
		BOGDAN WOJ- CISZKE, PSY- CHOLOG, PROFE- SOR NAUK HUMA- NISTYCZNYCH, CZŁONEK PAN	PRZEDSTAWI- CIELE FORUM RAD DZIELNIC

URBAN CAFE

DEBATA „POROZMAWIAJMY O KLIMACIE”, URBANLAB GDYNIA

W RAMACH 39 WYDARZEŃ URBAN CAFE ODBYŁY SIĘ M.IN. NASTĘPUJĄCE SPOTKANIA:

- warsztat „#mikrodziałanie – jak zacząć”
- debata „Współdzielenie: ogrody społeczne, jadalne rośliny w mieście”
- wykład „Epoka człowieka – czym jest antropocen”
- wykład „Społeczeństwo żąda zmiany! O psychologicznej potrzebie zmienności i zmienianiu siebie”
- spotkanie dla innowatorów społecznych, instytucji i organizacji pozarządowych
- spotkanie „Pszczółki miodne, dzikie zapylacze i rośliny miododajne” z okazji Światowego Dnia Środowiska
- debata „Porozmawiajmy o klimacie – spotkanie urzędu, ruchu społecznego i nauki”
- pokaz filmowy „Human Energy” – projekcja filmu oraz dyskusja z jego twórcami i specjalistą ds. technologii OZE i paliw alternatywnych
- pokaz filmowy „Podwórko im. Wszystkich Mieszkańców” – projekcja filmu i spotkanie z autorką

URBANLAB OCZAMI PREZYDENTA GDYNI

Jak narodził się pomysł utworzenia UrbanLabu?

UrbanLab jest efektem ewolucji i rozwoju pewnych procesów, które zachodzą w mieście. Wynikają one z partycypacji obywatelskiej, debaty o sprawach dotyczących współczesnego świata i polityk miejskich, które szybko się zmieniają i czasem mocno komplikują. Są w Gdyni osoby niezwykle aktywne, włączone w życie swojego miasta, które uczestniczą w radach dzielnicy, organizacjach pozarządowych, projektach z budżetu obywatelskiego. Te programy są już na stałe zakorzenione w działaniach miasta jako narzędzia partycypacji. Jednak często występuje pewna trudność: świat jest coraz bardziej skomplikowany, a co za tym idzie – analiza procesów, które zachodzą, wymaga głębszej wiedzy. Nie zawsze jej zdobycie jest możliwe dla osób, które się angażują na krótki czas w określony projekt. Czasami musimy się w takich działaniach zatrzymać, musimy zderzyć nasze przekonania i doświadczenie, które wynika z zarządzania miastem, ze świeżością nowych działań i nowych inicjatyw. Musimy też umieć zweryfikować, czy aby na pewno kroczymy w dobrą stronę i czy trendy, które dzisiaj da się obserwować w procesach zachodzących w miastach na całym świecie, w sposób należyty przekładane są na praktykę myślenia w naszym mieście. Z otwarcia się na myślenie projektowe, które powoduje większe zaangażowanie, wzbudza emocje, definiuje cele, szuka najlepszej drogi do rozwiązań, powstał pomysł stworzenia UrbanLabu.

Czym UrbanLab będzie zajmował się w 2020 roku?

Na początku stycznia mieliśmy niezwykle ciekawą debatę, która zarysowała bardzo wiele wątków. Rozmawialiśmy m.in. o nowych formach partycypacji obywatelskiej, o idei Smart City, czyli wykorzystywaniu nowoczesnych technologii, o ładzie przestrzennym, o mobilności w mieście. W ostatnich miesiącach jak mantrę powtarzam, że w Gdyni na 1000 mieszkańców przypada aż 670 samochodów. W Berlinie na taką liczbę ludności przypada 320 aut, w Londynie 340. Jeżeli my nie przejdziemy drogi zmiany naszych nawyków, to trudno będzie rozwiązać problem korków pojawiających się w mieście. Robimy bardzo wiele, aby uczynić komunikację miejską komfortową alternatywą, wydając olbrzymie pieniądze na to, żeby była nowoczesna, ekologiczna i punktualna. Rozwijamy też sieć buspasów. Zmieniamy przestrzeń Śródmieścia, a potem innych dzielnic w kierunku KLIMATycznego Centrum. Będzie więcej zieleni, więcej ławek, więcej skwerów, a mniej miejsc do parkowania. Ale jeżeli nie zrozumiemy, że każdy nasz indywidualny wybór wpływa na jakość środowiska, to nic się nie zmieni. Nie chodzi nam o całkowite zrezygnowanie z jazdy samochodem, ale jej ograniczenie.

Jakie jeszcze inne projekty z zakresu polityki prospołecznej czekają na gdynianki i gdynian?

Coraz bardziej otwieramy się na nowe trendy choćby w polityce senioralnej. Chociaż ten sektor mamy bardzo rozwinięty, to i tak w wielu obszarach trzeba szukać nowych wyzwań. Chodzi nie tylko o zaopiekowanie się osobami starszymi czy stworzenie miejsc do spędzania wolnego czasu, lecz także o wykorzystanie potencjału osób, które wkraczają w wiek senioralny, mając niezwykle doświadczenie. Dzisiaj coraz głośniej mówi się o brakach na rynku pracy. Przechodzimy na emeryturę w biologicznie młodszy wiek, bo wydłuża się czas naszego życia. Wypracowanie modelu podejmowania aktywności zawodowej, być może w nieco zmienionej formule, w nieco innym wymiarze czasowym – na przykład nie przez osiem, ale cztery czy sześć godzin dziennie – wykorzysta olbrzymi potencjał, jaki mają seniorzy. To jest coś, co chcemy zdefiniować i być może wymaga to rozwiązań w wymiarze krajowym, ale Gdynia jest miastem, od którego zawsze emanowały pewne idee.

WOJCIECH SZCZUREK, PREZYDENT GDYNI

UrbanLab to twórczy ferment – spotkanie ludzi o dużej wiedzy i doświadczeniu samorządowym w debacie z wybitnymi ekspertami. Pozwala to spojrzeć na znane nam problemy nieco inaczej, ubogacić o inną perspektywę, zwrócić uwagę na aspekty pojawiające się w trendach w Polsce, Europie i na świecie. W ten sposób możemy zweryfikować czy pomóc usprawnić procesy myślenia strategicznego w mieście. Trzeba się wstuchiwać w różne opinie, nie zawsze jednak trzeba je podzielać. Nie chodzi o to, żebyśmy sobie wszyscy przytakiwali, lecz byśmy chcieli się lepiej wzajemnie zrozumieć, poznać własne wrażliwości i motywacje. Wierzę w to, że bardzo mocno się tymi spotkaniami zainspirujemy.

ciąg dalszy na str. 19

URBANLAB OCZAMI PREZYDENTA GDYNI

W jaki sposób aktywować potencjał innych grup społecznych, np. osób z niepełnosprawnościami?

Osoby z niepełnosprawnościami stanowią około 10% każdej populacji. Mamy zwyczajnie obowiązek sprawiać, żeby czuły się one tak samo dobrze jak inni. Likwidujemy bariery, tworzymy miejsca w szkołach czy wprowadzamy udogodnienia, które powodują, że dana osoba może się poruszać, mieć dostęp do dóbr cywilizacyjnych, jak kultura czy inne formy spędzania wolnego czasu. Ale tutaj znów popatrzymy na to w kategoriach szansy. Popatrzymy na osobę z niepełnosprawnością z godnością. Najbardziej szczęśliwa będzie nie wtedy, gdy państwo wymyśli cudowny system, który otoczy ją opieką, da jej zasiłki i pozwoli sobie żyć, ale wtedy, gdy zdobędzie wykształcenie, pójdzie do pracy, zarobi pieniądze i jak każdy inny człowiek będzie mogła spełniać swoje aspiracje. To są wszystko rzeczy, które odnoszą się do myślenia wspólnotowego. Jesteśmy jako gdynianie wspólnotą i ta wspólnota musi obejmować różne obszary aktywności.

Który element działalności UrbanLabu jest dla Pana najważniejszy?

Wszystkie są bardzo inspirujące i bardzo ciekawe. Zarówno te osoby, które są przedstawicielami miejskiego samorządu, jak i każdy z gości, który zechciał z nami zacząć współpracę, przedstawił, co z jego perspektywy jest szczególnie ważne. I szczerze mówiąc, ja bym się oburzył podpisał pod każdym zdaniem, które tam padło. Wszystkie były naprawdę istotne. Oczywiście dla porządku musimy się decydować na wybór określonych tematów. Pewnie nie sposób ich wszystkich rozważyć w tak zacnym gronie, ale już to pierwsze spotkanie było ucztą intelektualną. To wielka przyjemność pracować w gronie ludzi, którzy poświęcają czas Gdyni, bo dobrze jej życzą.

PANORAMA MIASTA

EBOOK „URBANLAB GDYNIA. POZNAJMY SIĘ NA MIEŚCIE”

Zespół UrbanLab Gdynia: Michał Guć, Aleksandra Markowska, Katarzyna Ziemann, Joanna Krukowska, Przemysław Górski, Magdalena Żółkiewicz, Alicja Wiczling, Danuta Sobieniecka, Ewa Król.

Wydawca ebooka: Laboratorium Innowacji Społecznych

Pomysł i produkcja: Projekt PR

Korekta: Słowa na Warsztat, Tomasz Strzelczyk, Agnieszka Kochanowska

Zdjęcia: zasoby UrbanLab Gdynia i Miasta Gdyni

Projekt graficzny i skład: Maciej Majchrzak

Gdynia, marzec 2020

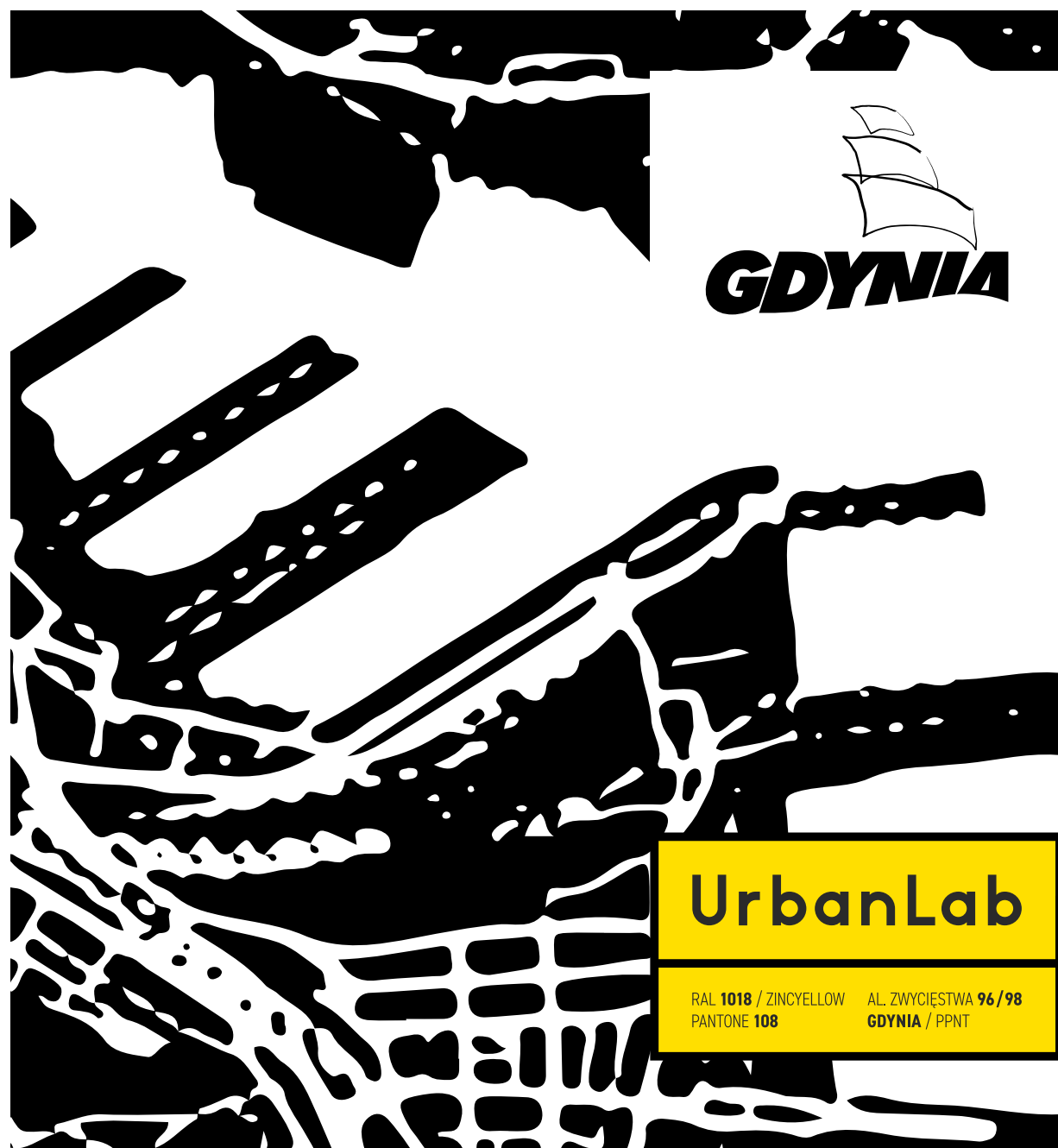

Kopiowanie i rozpowszechnianie z podaniem źródła:
ebook „UrbanLab Gdynia. Poznajmy się na mieście”.

UrbanLab Gdynia

Adres: al. Zwycięstwa 96/98, 81-451 Gdynia (wejście od ul. Stryjskiej).

Strona internetowa: <http://lis.gdynia.pl/>

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014–2020,
współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności na podstawie umowy o dofinansowanie projektu nr DPT/BDG-II/POPT/19/19